

Koskela Jani (2009).

Kohtaamisia ja kriisejä läpi ihmiselämän. Otto-Friedrich Bollnowin eksistentiaalisen pedagogiikan ydinkäsitteistä.

Tarkastelen artikkelissani saksalaisen kasvatustieteilijän Otto-Friedrich Bollnowin esittämiä käsitteitä kohtaaminen (Die Begegnung) ja kriisi (Die Krise). Korostan Bollnowin ajattelussa näiden kahden termin keskeisyyttä ihmiseksi kasvamisen prosessissa, johon mannereurooppalaisen pedagogiikan perinteessä on viitattu sivistysprosessin termillä. Bollnowin mukaan inhimillinen sivistysprosessi etenee ja suuntautuu kohtaamisten kautta. Ihminen on iästä riippumatta toistuvissa, kivullisissakin kohtaamisissa, jotka johtavat oman itsen uudelleenmäärittelyyn yhteentörmäyksessä toisen kanssa, eli kaiken muun kuin mitä subjekti itse on. Bollnowilaisittain sivistysprosessi näyttäytyy epäsäännöllisenä ja rikkinäisenä jatkumona konfliktisista kohtaamisista, jotka uudelleenmäärittävät sitä kuka sivistävä ”minä” on. Nämä kohtaamiset ovat siis haasteita minuudelle, tilanteita joiden ratkaiseminen edellyttää minän tiedollista ja taidollista ylittämistä. Kriisit ovat yhtä lailla yksilön sivistysprosessia muokkaavia ja suuntaavia, eksistentiaalisia olotiloja. Kriisit ovat jotain, mitä jokainen subjekti kohtaa matkallaan kohti sivistyksen ideaalia, joka Bollnowia mukaillen voidaan nähdä olevan kriittinen yksilö. Pedagogiikan ja andragogiikan tehtäväksi osoittautuu yksilöllisten sivistysprosessien suuntaamisen avustaminen. Tämä tarkoittaa kasvattajan ja opettajan tahdikkausta suunnata toinen ihminen pois tieltä joka johtaa kohti ilmeisiä kriisitilanteita joista tämä ei voi selvittää, kohti toisia, ennalta tietämättömiä kriisejä ja kohtaamisia joiden tuloksena ihminen kehittyisi ehkä toivotumpaan suuntaan.

Aikuiskasvatus, 29 (4), 248–255

Koskela Jani (2009).

Encounters and crises throughout human life. On the core concepts of Otto-Friedrich Bollnow's existential pedagogy.

In this article I will discuss the concepts of encounter (Die Begegnung) and crisis (Die Krise) proposed by the German educational philosopher Otto-Friedrich Bollnow. I emphasise the central role these two concepts have in the processes of becoming a human being, traditionally referred to as the process of Bildung in Continental European pedagogy. In Bollnow's view this process goes forward and is directed through encounters. Regardless of age, people go through repeated, painful encounters that lead to a redefinition of the Self in collision with the Other, that is to say anything that is outside the subject. As Bollnow sees it, the process of Bildung presents itself as an irregular and broken continuum of conflict-causing encounters that redefine who the Self is.

These encounters are challenges to the view of oneself; they are situations that can be resolved only through overcoming oneself. Crises also shape and direct the process of Bildung; they are existential states of being. Crises are something that every subject encounters on his way towards the ideal of Bildung, which, to adapt Bollnow, is a critically-minded individual. The role of pedagogy and andragogy is to help individuals to direct their processes of Bildung. This means that educators and teachers tactfully direct learners away from a path that leads them towards obvious crises which they will not be able to cope with, towards other, unknown crises and encounters that may help them to develop in a more desirable direction.

Aikuiskasvatus, 29 (4), 248–255